

Foto: Peter Sørensen, Modelfoto

ØGET HJÆLP TIL VOLDSRAMTE KVINDER OG DERES BØRN

Vold er uacceptabelt – også inden for hjemmets fire vægge. **Røde Kors** mener, at der er behov for mere støtte og forebyggelse til de 28.000 kvinder, som hvert år oplever vold fra en ægtefælle eller kæreste. Der er behov for bedre støtte og forebyggelse i form af bl.a. et retskrav på psykologhjælp og flere behandlingstilbud. Desuden er der behov for en særlig beskyttelse af de kvinder, der med en midlertidig opholdstilladelse, er fastlåst i et voldeligt forhold.

ØGET HJÆLP TIL VOLDSRAMTE KVINDER OG DERES BØRN

Røde Kors hjælper hvert år 500 kvinder og deres børn, der har været udsat for partner-vold. I Danmark er der mere end 28.000 kvinder, der hvert år oplever vold fra en ægtefælle eller kæreste. Ligeledes skønnes det, at ca. 29.000 børn og unge vokser op i hjem præget af vold. Vold i hjemmet kan have fysiske og psykiske konsekvenser, som rækker langt ud over voldens ophør. At blive udsat for vold i hjemmet kan have store konsekvenser bl.a. angst, mistet selvværd samt tab af socialt netværk og tillid til andre mennesker.

Som samfund har vi en menneskelig forpligtelse til at hjælpe langt mere helhedsorienteret end i dag. Samtidig viser undersøgelser, at det også samfundsøkonomisk er sundt fornuft at sætte stærkt ind overfor vold i hjemmet. Rapporten "Voldens Pris" fra Institut for Folkesundhed viser, at det danske samfund hvert år bruger en halv milliard på konsekvenserne af volden, og at volden alene i tabt arbejdsproduktivitet koster samfundet 95 millioner kroner om året. Men voldens pris betales ikke kun af de voksne. Børn, der vokser op med, at en omsorgsperson slår den anden, risikerer at få store problemer senere i livet.

Der er derfor hverken en menneskelig eller en økonomisk undskyldning for ikke arbejde mere målrettet med en stærkere forebyggelse af partnervolden og en bedre behandling af voldsopfrene.

I vores arbejde med voldsramte kvinder, oplever vi, at særligt én gruppe er særligt udsat. De familiesammenførte voldsramte kvinder, der på grund af reglerne for at opnå permanent opholdstilladelse, finder sig selv i et umuligt dilemma. Der er derfor behov for mere lempelige regler for permanent opholdstilladelse.

Det gør Røde Kors

Q-net er netværk og sociale aktiviteter for kvinder og deres børn, der har været udsat for vold. Der er i øjeblikket 18 Q-net fordelt over landet. I 2010 støttede Q-net godt 500 kvinder og 360 børn - heraf havde knap 70 % etnisk minoritetsbaggrund. Q-net samarbejder med krisecentre og kommuner og tilbyder:

- En-til-en samvær og støtte: En at tale med, praktisk hjælp, følgeskab som bisidder, støtte til netværksdannelse mm.
- Fælles arrangementer: Fælles spisning, udflugter, foredrag mm.
- Familielejre for kvinderne og deres børn sammen med andre familier, arrangeret af Røde Kors afdelinger rundt omkring i landet.

1.

RETSKRAV PÅ PSYKOLOGHJÆLP

I dag har voldsramte børn krav på psykologstøtte i forbindelse med indkvartering på et krisecenter. Voldsramte kvinder har derimod ikke retskrav på psykologhjælp. Røde Kors ønsker, at også voldsramte voksne har adgang til psykologhjælp..

Som situationen er nu, kan voldsramte kvinder søge om støtte til at få psykologbehandling eller selv betale. Røde Kors ønsker, at voldsramte kvinder, som får ophold på krisecenter, får retskrav på et offentligt tilbud om psykologstøtte. Det kan betale sig både menneskeligt og samfundsøkonomisk. De har brug for hjælp for at finde fodfæste igen, for ikke at gentage det voldelige mønster og for at være i stand til at støtte deres børn videre i livet.

Kvinder efterspørger psykologhjælp

En rundspørge til frivillige i vores netværk for voldsramte kvinder, Qnet, viser, at mindre end en fjerdedel af de voldsramte kvinder har modtaget psykologhjælp – og samtidig efterspørger mange af kvinderne netop muligheden for at få samtaler med en psykolog. Også eksperter vurderer, at psykologhjælp vil gøre dem bedre i stand til at hjælpe sig selv – og deres børn.

2.

BEHOV FOR ØGET INDSATS EFTER KRISECENTERET

Når voldsramte kvinder forlader krisecenteret begynder en udfordrende og svær tid – ofte står de alene med børnene i nye omgivelser. Der er behov for, at vi sikrer, at de også i denne periode får den støtte, som de har behov for.

Mange krisecentre tilbyder efterværn for de kvinder, som forlader krisecenteret. Det er som oftest samtaler i kvindens eget hjem eller på krisecenteret. Der er dog ingen ressourcer øremærket dette tilbud, så når der er mangel på ressourcer, er det ofte efterværnet, der spares væk. Qnet er et efterværn for voldsramte kvinder, som tilbyder social og praktisk støtte. Imidlertid hverken kan eller skal den frivillige indsats erstatte den fagligt baserede rådgivning og behandling, som krisecentrene tilbyder, men fungere hånd i hånd hermed. Der er derfor behov for et øget fokus på den fagligt baserede efterværn herunder øremærkning af ressourcer til dette.

Den frivillige indsats hjælper

Den frivillige sociale indsats kan være en uvurderlig støtte for voldsudsatte kvinder og deres børn. Netop fordi frivillige kan bidrage med nærvær, netværk og tid. Indsatsen giver kvinderne og børnene et socialt netværk – hvor der ofte er meget lidt eller intet netværk – og tager udgangspunkt i kvindens behov for støtte. Indsatsen kan dog ikke stå alene, men udgør et vigtigt supplement til den faglige indsats, som hovedsageligt krisecentrene står for igennem opholdet på centrene og gennem efterværn.

3.

FLERE RÅDGIVNINGS- OG BEHANDLINGSTILBUD

I dag er der kun få specialiserede tilbud til familier, som rammes af vold, nemlig krisecentrene. Krisecentrene spiller en helt afgørende rolle, men samtidig oplever vi, at der er behov for flere specialiserede tilbud.

I dag er krisecentrene det eneste lovbestemte, specialiserede tilbud til familier, som rammes af vold. Kommunerne har vanskeligt ved at styre udgifterne til krisecentrene, fordi en kvinde ikke kan nægtes ophold på krisecenter. Kommunen kan heller ikke henvise til en anden, mindre indgribende formålstjenlig foranstaltning, som fx et ambulante tilbud.

Der er derfor et stort behov for specialiserede og differentierede rådgivnings- og behandlingstilbud, der er tilpasset den enkelte families situation og behov – både på krisecentrene, men også ambulante. Feltet af ambulante rådgivnings- og behandlingstilbud er i øjeblikket utilstrækkeligt. Det er primært puljefinansieret og er kun tilgængeligt for nogle målgrupper i nogle byer – hvorfor tusindvis af familier ikke har adgang til relevante tilbud.

Et differentieret udbud af rådgivning og behandlingstilbud til de voldsudsatte familier vil give både familierne

og kommunerne mulighed for at vælge det tilbud, som er mest relevant i forhold til problemernes omfang og karakteristika – dvs. hindre over- eller fejlbehandling – hvilket er gavnligt både i et menneskeligt, socialt og samfundsøkonomisk perspektiv.

”Jeg skammede mig helt vildt over, at det var sket for mig. Det værste, der kunne ske, var, at jeg skulle indrømme, at jeg var blevet slået. Der var ingen, der måtte vide, at jeg var blevet udsat for det.”

Citat af Lone Keller, tidligere voldsramt kvinde. I dag er Lone Keller selvstændig psykoterapeut og hjælper kvinder i lignende situationer.

4.

TABUET SKAL BRYDES: VOLD PÅ SKOLESKEMAET

Volden brydes bedst ved at konfrontere den. I dag er partnervold omgivet af tabu og skam. Det skal der sættes ind overfor, og derfor mener Røde Kors, at partnervold skal sættes på skoleskemaet.

Partnervold er i dag et tabu, der skal brydes tidligt. Fordi de børn, der oplever vold i hjemmet, også er overrepræsenteret i statistikkerne som senere voldsudøvere eller volds ofre. At tale om vold i hjemmet som fænomen, at kende sine rettigheder og de steder, hvor man kan få hjælp som barn og ung, øger chancen for at bryde den negative spiral.

Derfor foreslår Røde Kors, at man i folkeskolens ældste klasser indfører et forløb, hvor vold i hjemmet kommer på skoleskemaet. Formålet er todelt, nemlig at bryde den tabuisering af vold i hjemmet, som stadig er udbredt i det danske samfund og at give barnet viden om rettigheder, og hvor det kan søge hjælp og støtte

– eksempelvis anonym rådgivning som Børnetelefonen (Børns Vilkår). Undervisning og opmærksomhed i undervisningssystemet på partnervold vil også medføre, at fagpersoner, fx skolelæreren, tidligere bliver opmærksomme på børn og unge med behov for hjælp og støtte – og på den baggrund vil underrette de sociale myndigheder.

I regeringens 'Nationale strategi til bekæmpelse af vold i nære relationer' nævnes initiativ til at afdække, hvilke

undervisningsmaterialer der findes om bl.a. vold i nære relationer i folkeskolen og evt. at udvikle nye.

Dette bifalder Røde Kors og opfordrer samtidig til, at vold og børns rettigheder bliver del af pensum i dansk/samfundsrelaterede fag. Skolerne kan have en væsentlig betydning ved at italesætte vold og dens konsekvenser, børns rettigheder mm.

Volden rammer børnene

29.000 børn oplever årligt vold i familien – det svarer til, at ét barn i hver skoleklasse har oplevet vold i hjemmet. Det er voldsomme oplevelser, at se den ene forælder blive udsat for vold af den anden. Det er faktisk så voldsom en oplevelse, at børnesagkyndige sidestiller de psykiske skader, oplevelsen af vold i hjemmet medfører med fysisk vold rettet mod barnet selv. Det er med andre ord dybt skadeligt og sætter sig langvarige spor i form af manglende tillid og tryghed, når et barn oplever en omsorgsperson slå en anden. 75 procent af børn på krisecentre har oplevet, at mor er blevet udsat for vold.

5.

DE VOLDELIGE MÆND SKAL TILBYDES BEHANDLING

Når en voldsramt kvinde ankommer til et krisecenter, har hun højst sandsynligt forladt en voldsudøver, som også har behov for behandling. For at forebygge volden, er der behov for flere og bedre behandlingsmuligheder for den person, der udøver volden.

Røde Kors mener, at krisecentrene (evt. som centralt forankret initiativ) bør gives den funktion, efter tilladelse fra kvinden, at tage kontakt til voldsudøveren og oplyse om behandlingstilbud – for at stoppe volden og for at give voldsudøveren mulighed for et bedre liv.

Under punktet Initiativer målrettet voldsudøvere i regeringens nationale strategi nævnes udbredelse af viden om behandlingstilbud. Røde Kors ser positivt på dette og opfordrer til, at informationen målrettes direkte voldsudøverne, og at tilbuddene konkretiseres.

Volden gentager sig selv

Vold er en ond spiral – hvis vi ikke sætter massivt ind, gentager den sig selv. 83 procent af de mænd, der udøver vold har selv oplevet vold i barndommen. Også de voldsramte kvinder kan have svært ved at bryde fri. 19 procent af de kvinder, der i 2009 var på et af landets krisecentre, flyttede tilbage til voldsudøveren efter krisecenteropholdet.

6.

KRAVENE TIL AT FÅ OPHOLDSTILLADELSE BØR ÆNDRES FOR VOLDSRAMTE KVINDER

Røde Kors oplever, at en gruppe er specielt sårbar. Det er de kvinder, der er familiesammenført til Danmark og lever i et voldeligt forhold. Vi er bekymret for, at kravene i udlændingelovens nye pointsystem bliver uoverstigelige, når kvindens ressourcer er under pres i et voldeligt ægteskab.

Røde Kors mener, at mens den nye lovgivning skaber muligheder for nogle mennesker, begrænser samme lovgivning mulighederne for andre.

Hvor kravene for tidsubegrænset opholdstilladelse tidligere var stramme, er de i dag tæt på uoverstigelige for de voldsramte kvinder. Kvinden skal have et arbejde, samtidig med at hun skal gå til dansk undervisning (300 timer svarende til to års fuldtids sprogundervisning) og udvise aktivt medborgerskab.

For en familiesammenført kvinde i et voldeligt parforhold kommer hun til at stå i et uoverskueligt dilemma, hvor opnåelse af opholdstilladelse bliver tæt på umulig. Men hvis hun forlader manden, bliver hun sendt ud af landet.

Derfor bør loven om opnåelse af permanent opholdstilladelse ændres, så der tages højde for vanskelighederne for disse grupper. Der bør tages skridt til, at det bliver nemmere at få permanent opholdstilladelse af humanitære årsager eller på baggrund af undtagelsesreglerne.

Nye regler for familiesammenføring

Den 1. august 2010 blev der indført nye regler for familiesammenføring. Et nyt pointsystem afløste 'syv-års-reglen'. Hvor det tidligere var muligt for at opnå opholdstilladelse efter syv år i samme ægteskab og en bestået danskprøve, så er det nu muligt at opnå opholdstilladelse på fire år, hvis man optjener et fastsat antal point, som afhænger af bl.a., hvorvidt man er erhvervsaktiv, har uddannelse, aktivt medborgerskab (frivilligt arbejde) og bestået dansk- og indfødsretsprøve.

Røde Kors er verdens største humanitære hjælpeorganisation. I 150 år har vi hjulpet nødlidende uden at skele til religion, etnicitet eller politisk overbevisning. I dag er vi over 20.000 frivillige alene i Danmark og har over 100 millioner støtter i hele verden. Vi sikrer, at hjælpen kommer ud der, hvor den gør allermest gavn. I dagligdagen, i krige og under katastrofer. Røde Kors. En verden til forskel.

Læs mere om Røde Kors' arbejde på [RødeKors.dk](https://rodekors.dk) eller kontakt os på info@rodekors.dk